

25 LAT ZŁOTÓW

PIESZO-NARCIARSKICH PTSM

(1989-2014)

SSM „Dolomit” Rędziny

SSM „Liczyrzepa” Karpacz

25 lat
Złotów Pieszo-Narciarskich
Polskiego Towarzystwa
Schronisk Młodzieżowych
(1989-2014)

Opracowanie pod redakcją Zdzisława Gasza

Jelenia Góra 2014

Współpraca i skład komputerowy
Paweł Kasprzyk

Przy opisie XI-XV Zlotu wykorzystano materiały Jerzego Rubacha

Zdjęcia z prywatnych zbiorów:
Małgorzaty Bugajny, Ewy Parfianowicz, Zdzisława Gasza, Pawła Kasprzyka
i Krzysztofa Raczka

Projekt okładki:
Monika Słupek, Ewa Ogórek

Wydano nakładem Zarządu Okręgu Ligi Ochrony Przyrody w Jeleniej Górze
oraz pracy społecznej Autora
i współpracującego z autorem Pawła Kasprzyka

SPIS TREŚCI

I. Wstęp	5
II. O Zlotach w skrócie	7
III. Zwycięzcy tras/punktacji generalnej – tab. 1.	24
IV. Zwycięzcy turniejów warcabowych – tab. 2.	26
V. Organizatorzy Zlotu – tab. 3.	27
VI. Ciekawostki z pierwszego dziesięciolecia Zlotów	29

III Zlot PTSM „Rędziny 91”. Drużyna ZSMed. z Bolesławca

Srebrny Jubileusz
Złotów Pieszo-Narciarskich
(1989-2014)

I. WSTĘP

Propagując i rozwijając turystykę pieszą wśród młodzieży szkolnej ówczesnego województwa jeleniogórskiego coraz częściej myślałem o poszerzeniu jej o jeszcze jeden rodzaj – turystykę narciarską. Mieszkaliśmy wszak w województwie, w którym góry stanowiły największą atrakcję turystyczną i cóż by szkodziło, abyśmy zwiedzali je także zimą. Nie bez znaczenia w takim myśleniu był mój życiorys, bo urodziłem się i wychowałem na terenie Beskidu Śląskiego – mieszkałem przez ponad 15 lat mojego życia w schronisku górskim Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego na Przysłopie pod Baranią Górą. Cała nasza rodzina jeździła na nartach. Ojciec Ryszard był instruktorem narciarskim i nauczył jazdy na nartach setki turystów... Matka Helena startowała w zawodach biegowych i zdobyła kilka liczących się odznak narciarskich. Młodszy brat Jan bardzo dobrze opanował arkanę narciarstwa zjazdowego i uprawia ten sport do dziś, chociaż w zmodyfikowanej na narciarstwo biegowe wersji. Ja wprawdzie klasy brata nie osiągnąłem – miałem w młodości duże kłopoty zdrowotne, które wywołały pewne urazy – ale zamiłowanie do narciarstwa zostało dokonując z biegiem lat modyfikacji od zjazdów do biegania, a raczej spacerowania na nartach z nieodłącznym elementem zwiedzania czegoś po drodze.

Pomysł wprowadzenia turystyki narciarskiej pogłębił się jeszcze, kiedy w 1981 r. zostało uruchomione nowe stałe schronisko młodzieżowe „Dolomit” w Rędzinach. Miejscowość ma kilka pozytywnych dla narciarstwa walorów. Przede wszystkim jest położona wysoko w Rudawach Janowickich (od 600 do 750 m n.p.m., samo schronisko ok. 700 m n.p.m.). Liczne, odkryte i długie stoki w dodatku wzbogacone oświetlonym wyciągiem narciarskim stanowiły bazę do rozwoju różnych form narciarstwa. I to też postanowiliśmy wykorzystać szykując schronisko na ośrodek sportów zimowych, oczywiście w popularnym, rekreacyjnym wymiarze. Dochodziły jeszcze sanki, bo nieodśnieżana zimą droga jezdna z Przeł. Rędzińskiej do Rędzin stanowiła doskonałą trasę zjazdową dla sanek.

Zamiar uruchomienia rajdu względnie zlotu o profilu narciarskim konsultowałem blisko dwa lata z opiekunami szkolnej działalności krajoznawczo-turystycznej podczas różnych narad i spotkań, których wiele organizowałem w ówczesnym województwie jako wizytator turystyki i krajoznawstwa w jeleniogórskim Kuratorium Oświaty a także jako działacz prowadzący ówczesny Zarząd Oddziału Wojewódzkiego Polskiego Towarzystwa Schronisk Młodzieżowych w Jeleniej Górze. Z tych dyskusji wyłonił się ostateczny kształt ideowo-organizacyjny nowej imprezy, którą postanowiono nazwać Wojewódzkim Zlotem Pieszo-Narciarskim PTSM z metą w schronisku w Rędzinach. Wprowadzenie możliwości pieszej części Zlotu okazało

się koniecznym ze względów m. in. pogodowych, a także spodziewanych trudności z popularyzacją części narciarskiej. Jak dobrze, że tak ustalono potwierdziła to historia kolejnych edycji Zlotu. Tutaj nasuwa mi się analogia z trasami kolarskimi na Rajdzie Kuratorskim – im więcej społeczeństwo miało rowerów, w tym doskonałych górskich, tym mniej przychodziło na Rajd drużyn kolarskich i wreszcie trzeba było zrezygnować całkowicie z organizowania tras kolarskich. A przecież z turystyką i popularnym bieganiem lub spacerowaniem narciarskim jest podobnie. W czym zatem tkwi problem?!

Uczestnicy XXV Zlotu

II. O ZLOTACH W SKRÓCIE

„25-26 lutego 1989 r. odbył się I Wojewódzki Zlot PTSM z zakończeniem w Szkolnym Schronisku Młodzieżowym „Dolomit” w Rędzinach zorganizowany jako impreza pieszo-narciarska. Śniegu niestety zabrakło, ale 10 startujących drużyn chwaliło imprezę. Inicjatorem, koordynatorem Zlotu był Zdzisław Gasz” (taką notatkę zamieszczono w opracowaniu „Turystyka szkolna i schroniska młodzieżowe w regionie jeleniogórskim w 30-leciu 1975-2005” wydanym w roku 2005 w Jeleniej Górze).

My zaś informujemy dodatkowo, że 70 uczestników wspomnianych 10 drużyn wędrowało po dwóch trasach z noclegami w schroniskach młodzieżowych w Rędzinach i w – nieistniejącym już dawno – „Rudawy” w Raszowie, a w gronie organizatorów, poza Komandorem, znaleźli się: Sławomir Sobieski oraz gospodarze schronisk – Dorota i Grzegorz Kardelowie z Rędzin oraz Józefa Świt z Raszowa. Kierownikami tras byli: Marek Bergtraum i Roman Baniewski, a wspierał ich Marek Jacek Trajnowicz – wszyscy z Piechowic.

Śniegu na pierwszym Zlocie faktycznie nie było, w dodatku wiał halny, a potem siąpiła mżawka, a więc ewentualni narciarze nie wchodzili w rachubę. Bez przeszkód rozegrano na obu trasach turniej warcabowy, a mistrzowie spotkali się w finale na mecie Zlotu. Wygrał Grzegorz Dąbrowski z PTSM Bolesławiec. Turniej warcabowy wszedł na stałe do tradycji Zlotu stał się jego nieodłącznym, wysoko notowanym składnikiem rywalizacji.

Każdy uczestnik otrzymał dyplomik indywidualny, a najlepsze zespoły także nagrody rzeczowe. W części zabawowej rywalizacji przeprowadzono konkursy pozaregulaminowe jak rzuty piłką do kosza, manipulacje z igłą, kopertą, z jajami, a inspiratorem i organizatorem tych zabaw był pelen pomysłów i ochoczy realizator Sławek Sobieski.

Konkursami regulaminowymi – poza warcabami – były: konkurs krajoznawczy do-

DYPLOMIK

dla

kol. _____

z. _____

za hart ciała i pogodę ducha
wykazane w czasie wędrowki,
noclegu i rozlicznych konkursów
II Wojewódzkiego Zlotu
Kół i Klubów PTSM
„Rędziny 90”

Kierownik Trasy

Komandor Zlotu

Rędziny, 24-25.02.1990

tyczący znajomości Rudaw Janowickich oraz wieczorny program ogniskowy pod hasłem „Baw się razem z nami – Ballada i dowcip turystyczny”. Zwycięzcami I Zlotu na trasach były: Szkoła Podstawowa nr 3 z Kamiennej Góry (opiekun Jadwiga Niwińska) i Klub Turystyki Kwalifikowanej „Morena” z Piechowic.

■ **W II Zlocie pod nazwą „Rędziny '90”** w dniach 24-25 lutego 1990 r. wzięło udział 11 drużyn (88 osób) wędrujących na dwóch trasach z tymi samymi, co rok wcześniej miejscami noclegowymi. Pogoda nadal nie pozwalała na uruchomienie tras narciarskich, było beżśnieźnie, niemal wiosennie. Pojawił się nowy kierownik trasy – w miejsce Marka Bergtrauma – Jerzy Rubach

z Kamiennej Góry, a zastępcą kierownika została Elżbieta Krępska z Piechowic, która pełniła tę funkcję przez kolejnych 7 Zlotów (z wyjątkiem V). Skład sztabu pozostał bez zmian, zmodyfikowano natomiast menu końcowego posiłku – zamiast bigosu podano grochówkę.

W zestawie ciekawych konkursów na mecie II Zlotu Sławek Sobieski wprowadził rozpoznawanie widokówek, latające bile i konkurs „kółeczko”.

■ **III Zlot (23-24 lutego 1991 r.)** upamiętnił się tym, że wreszcie były dobre warunki śniegowe i panował lekki mróz. Trasę na nartach dzielnie pokonały dwie drużyny reprezentujące Szkołę Podstawową nr 1 z Piechowic i SP z Kostrzycy – brawa dla opiekunów!

Dobre warunki śniegowe umożliwiły rozegranie na mecie III Zlotu typowo zimowych konkursów, jak bieg narciarski i slalom oraz zjazd saneczkowy na nieczynnej w zimie drodze w oparciu o sprzęt schroniskowej wypożyczalni. Dotychczasowy skład sztabu zasilili: Leszek Koprowski, który wziął na siebie część konkursów na śniegu, a wśród kierowników tras pojawił się – i to na kilka kolejnych lat – Krzysztof Walusiak; obaj piechowiczanie o dużym doświadczeniu rajdowym. Wśród drużyn przybyłych z daleka upamiętnił się Zespół Szkół Medycznych z Bolesławca prowadzony przez Lucynę Dygas – przewodnika sudeckiego, przodownika turystyki górskiej, podczas działalności jeleniogórskiego PTSM. Dzielne dziewczęta brnęły przez głębokie zasy śniegu, a na metę Zlotu dotarły zmęczone, ale pełne humoru.

III Zlot 1991. Konkurs krajoznawczy w Rędzinach (SSM Dolomit)

■ **IV Zlot (29 lutego – 1 marca 1992 r.)** przekroczył po raz pierwszy liczbę stu uczestników. W 15 zespołach, na trzech trasach, brnąc w dużych ilościach zleżalego śniegu, maszerowały 103 osoby. Słoneczna aura umilała wędrowkę z dość odległych tym razem schronisk w Bukowcu i Strużnicy (najbliżej położone schronisko w Raszowie zostało zlikwidowane i zamienione na szkołę, po której dziś nie ma śladu).

Wśród ciekawostek IV Zlotu trzeba wspomnieć następujące fakty: po raz ostatni użyto nazwy „Rędziny”, a wśród warcabistów pojawił się mistrz – Daniel Graczyk z „Moreny” Piechowice, który wygrał kolejny turniej. Sztab zasilili kolejne osoby: Elżbieta Biliska (Biuro PTSM, pełniła funkcję sekretarza Zlotu przez kilka lat) i Marian Jabłoński z Sobieszowa (Zarząd Oddziału PTSM). W menu posiłku końcowego pojawiły się na trzy kolejne lata pierogi ruskie. Trzeba zaznaczyć, że posiłki końcowe w schronisku były najczęściej dowożone, a na miejscu porcjowane i odgrzewane, ale zawsze smakowały.

■ **V Zlot (5-7 marca 1993 r.)** był zaplanowany jako impreza dolnośląska i w tym celu uzyskano dodatkowe środki finansowe. Zaowocowało to zwiększoną do 146 osób (18 drużyn) liczbą uczestników, zwiększoną pulą nagród i liczbą organizatorów, a także po raz pierwszy wprowadzoną wędrowką na 4 trasach. Do powagi sytuacji dostosowała się zima – było bardzo dużo śniegu, lekki mróz i niestety pochmurno. Zmieniono nazwę Zlotu na „Rudawy”, chociaż akurat w tym Zlocie sięgnięto pierw-

szy raz daleko od Rudaw Janowickich, o czym świadczyły noclegi w schroniskach młodzieżowych „Wojtek” w Szklarskiej Porębie i bardzo odległym SSM „Halny” w Kamieniu k. Świeradowa. Ale w końcu ten Zlot nazwano *Dolnośląskim*, a niektóre drużyny przyjechały z dosyć daleka, np. z Wrocławia i Żar.

Zlot w 1993 r. dzięki dofinansowaniu z Ministerstwa Edukacji Narodowej mógł sobie pozwolić na niespotykaną do tej pory rozrzutność, m. in. na wynajem autokarów na „podrzu” uczestników z odległej bazy noclegowej, a także na większą niż zwykle pulę nagród. Zakończenie imprezy odbywało się pierwszy raz poza Rędzinami, w sali Gminnego Ośrodka Kultury w pobliskich Pisarzowicach. Opłacono też całkowicie posiłek końcowy oraz transport do stacji PKP w Kamiennej Górze.

Wśród kierowników tras pojawili się nowi działacze reprezentujący PTSM: Krzysztof Raczek z Piechowic i Piotr Gryszel z Lwówka Śląskiego, współtwórca Klubu Turystyki Pieszkiej PTSM „Niutek”. Śnieżna pogoda umożliwiła realizację tras narciarskich. Dwie drużyny ze Szkoły Podstawowej nr 1 w Wojcieszowie przyprowadziła Ewa Parfianowicz, a na mecie zrealizowano bogaty program konkursów na śniegu – bieg narciarski, zjazd saneczkowy oraz rzuty śnieżkami do celu.

■ **VI Zlot (21-23 stycznia 1994 r.)** nie miał już takiego rozmachu, jak poprzedni. Nie było dotacji MEN, a zasięg naboru skurczył się tylko do województwa jeleniogórskiego. Mimo to zgłosiło się 15 drużyn ze 114 uczestnikami. Kontynuowano wędrowkę na 4 trasach. Cienka warstwa śniegu i lekki mróz umożliwił zorganizowanie kolejny raz trasy narciarskiej, na której wystartowały 3 drużyny reprezentujące SP nr 1 w Leśnej (opiekun Barbara Boładź), SP z Płóczek Górnych (opiekun Mirosław Kobiałka) i I LO w Jeleniej Górze (opiekun – pierwszy raz reprezentująca nową szkołę – Ewa Parfianowicz).

Miejscem zakończenia Zlotu było ponownie SSM „Dolomit” w Rędzinach, jednak obiekt mało sprawnie gospodarowany stanowił coraz słabszą bazę. Wielkim plusem Rędzin były jednak warunki zimowe szczególnie, gdy dopisała śnieżna aura. W gronie członków sztabu organizacyjnego zjawiono się małżeństwo Renata i Marian Jabłoński, zaś w bazie noclegowej Zlotu pojawiły się po raz pierwszy dwa schroniska młodzieżowe: „Bartek” w Jeleniej Górze (ale tylko na jeden Zlot) i „Nad Złotną” w Jarkowicach (na dłuższy czas). Do konkursów rozgrywanych na mecie Zlotu, oprócz tradycyjnej rywalizacji biegowej na nartach i zjazdów saneczkowych zawsze pełen pomysłów Sławek Sobieski wprowadził przeciąganie liny.

■ **VII Zlot (24-26 lutego 1995)** niewiele się różnił od poprzedniego, z jednym zasadniczym mankamentem – brakowało pokrywy śnieżnej, ale ostatniej nocy spadło około 10 cm mokrego śniegu, co pozwoliło organizatorom na zorganizowanie tylko jednego konkursu – rzeźby w śniegu. Za to efekty przeszły najśmielsze oczekiwania. Mokry, lepki śnieg stanowił znakomite tworzywo rzeźbiarskie, a pomysłowość twórców pozwoliła stworzyć prawdziwe arcydzieła. Szkoda tylko, że tak krótkotrwałe.

Na 4 trasach wędrowało 129 młodych turystów skupionych w 18 drużynach. Pojawiły się nowe szkoły, m. in. SP nr 1 Janowice Wielkie i Zespół Szkół Elektronicznych z Jeleniej Góry. Obie zresztą wygrały na swoich trasach, a Leszek Kupka z Janowic Wlk. został najlepszym warcabistą. W gronie organizatorów pojawiły się nowe postacie: Katarzyna Gazda z Piechowic i – na dłuższy czas – Marek Dąbek z Cieplic. Po sześciu latach wrócił na Zlot Marek Bergtraum, przewodnik sudecki o potężnej posturze i równie potężnej czarnej brodzie, będący skarbnicą humoru. W menu zakończenia nastąpiła zmiana – nieśmiertelne pierogi ruskie zostały zastąpione i to na długo przez parówki z bułką i herbatą.

■ **VIII Zlot (23-25 lutego 1996)** był ostatnim, którego meta miała miejsce w Rędzinach. Obiekt przekształcony w schronisko półstałe (czynne okresowo) budził coraz większe zastrzeżenia i trzeba się było pożegnać z lokowaniem w nim zakończenia imprezy, tym bardziej że od kilku lat Zlot cieszył się coraz większym powodzeniem i schronisko okazywało się zbyt ciasne.

Ten Zlot miał szczęście do zimy. Śniegu było dużo, mróz niewielki, a w dodatku panowała słoneczna pogoda. Mimo to tylko jedna drużyna dotarła na metę na nartach, a było to I LO z Jeleniej Góry prowadzone przez Ewę Parfianowicz – w historii Zlotów jedną z najwytrwalszych uczestniczek i opiekunek. Zaskoczeniem były niektóre zespoły wywodzące się z dość odległych miejscowości. Tak było ze zgłoszeniem drużyny z Zespołu Szkół Zawodowych we Włosieniu (gmina Płaterówka), która w dodatku upamiętniła się doskonałym warcabistą – Sebastian Roman wygrał turniej.

Wśród zwycięzców tras znalazł się m.in. drużyna z SP nr 6 w Jeleniej Górze – Cieplicach, prowadzony przez Józefa Czurkę, który z podziwu godnym uporem prowadził swych uczniów na kolejne Zloty i często wygrywał. Był nam również znany z innych rajdów i Turnieju Turystyczno-Krajoznawczego. Wszędzie imponował ambicją i doskonałym przygotowaniem swoich podopiecznych.

Dobre warunki śniegowe umożliwiły rozegranie na mecie Zlotu kilku konkursów na śniegu, w tym biegów narciarskich z przeszkodami, zjazdu saneczkowego oraz tradycyjnej już rzeźby w śniegu.

■ **IX Zlot (21-23 lutego 1997)** po raz pierwszy zakończył się w innym miejscu – w Szkole Podstawowej w Miskowicach (gmina Lubawka). Uczestnictwo w Zlocie zgłosiła rekordowa liczba 148 osób w 19 zespołach. Niestety śniegu niemal zabrakło, za to było ciepło i słonecznie. Mimo wszystko pojawiły się dwie drużyny narciarskie z I LO w Jeleniej Górze z Ewą Parfianowicz i z SP Płóczki pod opieką znanego już na Zlocie Mirosława Kobiałka – dyrektora tej szkoły i zaangażowanego turysty.

Warunki bytowe zmieniły się diametralnie i to na lepsze. Gospodarze zakończenia: dyrektor Alicja Liber i opiekun SKKT Mariusz Kowalczyk okazali się troskliwymi

i dobrymi organizatorami. Obiekt był znacznie obszerniejszy niż schronisko, co stwarzało wiele różnych możliwości rozgrywania konkursów np. w sali gimnastycznej.

W bazie noclegowej pojawiło się nowe schronisko, „Liczyrzepa” w Karpaczu, bo Rędziny przestały już funkcjonować. Nie przypuszczaliśmy wtedy, że właśnie to schronisko odegra w przyszłości niebagatelną rolę w przedłużeniu działalności Złotu.

W IX Zlocie po raz pierwszy powołano oficjalnie zastępcę Komandora Złotu, którym został Leszek Koprowski. Inne novum to udział w Zlocie drużyny z odległego Krotoszyna, którą przyprowadził Juliusz Poczta – absolwent kursu przewodników turystyki górskiej organizowanego przez środowisko jeleniogórskiego PTSM i PTTK, a wcześniej także szkolenia będącego unikatową specjalnością Jeleniogórskiego PTSM – kursu drugiego stopnia na tytuł „Nauczyciel – Krajoznawca”.

■ **X Jubileuszowy Złot (20-22 lutego 1998)** miał bardzo uroczysty wydźwięk. Zjawilo się na nim 17 drużyn liczących razem 176 osób. Miejscem zakończenia była, jak w poprzednim roku, Szkoła Podstawowa w Miskowicach. Niestety śnieg nie dostosował się do jubileuszu, za to było słonecznie i dosyć ciepło.

Trasami zlotowymi kierowali: Krzysztof Raczek z zastępcą Aldoną Hormańską (na 3-dniowej trasie nr 1), Marek Dąbek z zastępcą Danielem Graczykiem (3-dniowa trasa nr 2), Krzysztof Walusiak z zastępcą Elżbietą Krępską (2-dniowa trasa nr 3). W sztabie Złotu pracowali: Leszek Koprowski, Renata Horbach, Agnieszka Treter, Sławomir Sobieski, Jerzy Rubach i Paweł Kasprzyk pod przewodnictwem komandora Złotu – Zdzisława Gasza.

X Złot 1998. Liczna grupa organizatorów

Większy, jubileuszowy fundusz pozwolił na zafundowanie wszystkim drużynom ciepłych kielbasek w miejscach noclegów, a także podwozów autokarowych na metę Złotu z Bukowca na Przełęcz Kowarską, z Karpacza do Rozdroża Kowarskiego i z Mysłakowic do Miskowic. Uczestnicy nocowali w SSM w Karpaczu, Bukowcu i Strużnicy, natomiast sztab był zakwaterowany w schronisku w Jarkowicach.

Z okazji jubileuszu przygotowano bogatą ekspozycję obrazującą dotychczasową historię Złotu, a pracowały nad nią głównie Agnieszka Treter i Renata Horbach z Piechowic, wspomagane przez kilku innych byłych i aktualnych organizatorów. Najważniejszą częścią ekspozycji była wielka plansza pod tytułem „To i owo o X Złotach Piecho-Narciarskich PTSM „Rudawy” 1989-1998”. Plansza ta była potem eksponowana w Izbie Tradycji Szkolnego Ruchu Krajoznawczo-Turystycznego i Ekologicznego w SSM „Wojtek” w Szklarskiej Porębie, a po jej likwidacji, od 2012 r. znajduje się w obecnej siedzibie Oddziału PTSM w Piechowicach.

Podczas uroczystości zakończenia Jubileuszowego X Złotu wręczono dyplomy honorowe najbardziej zasłużonym organizatorom i opiekunom, a także pożegnano, jako organizatorów Złotu działaczy jeleniogórskiego PTSM. Ustalono bowiem, że organizację imprezy przejmie nowo utworzony Oddział PTSM w Kamiennej Górze kierowany przez Jerzego Rubacha, a działacze jeleniogórscy zadeklarowali pełną współpracę w realizacji kolejnych Złotów.

Inicjatorem, głównym organizatorem i Komandorem wszystkich dziesięciu Złotów w latach 1989-1998 był sekretarz, a od 1996 r. prezes Zarządu Oddziału Wojewódzkiego PTSM w Jeleniej Górze – Zdzisław Gasz, w pierwszych latach imprezy pełniący także funkcję wizytatora do spraw turystyki i krajoznawstwa w Kuratorium Oświaty w Jeleniej Górze.

■ **XI Złot (26-28 lutego 1999)** z metą w SP w Miskowicach. Po raz pierwszy organizatorem Złotu był kamiennogórski Oddział PTSM kierowany przez Jerzego Rubacha. Dotychczasowy organizator, PTSM jeleniogórski, zapewnił szeroką współpracę przede wszystkim kadrową. Zmiana organizatora to wynik nowego podziału administracyjnego kraju i likwidacji województwa jeleniogórskiego.

XI Złot miał szczęście do dobrej zimowej pogody z niewielkim mrozem i śniegiem. Nie skłoniło to jednak uczestników do przybycia na nartach. Wyjątek stanowi co jakiś czas Ewa Parfianowicz z jeleniogórskiego „Żeroma”. Na Złot przybyło 12 drużyn z 11 szkół, łącznie 109 uczniów i opiekunów. Spodziewano się wielkiej frekwencji i przygotowano sześć tras, z których uruchomiono ostatecznie trzy.

Kierowali trasami: Leszek Koprowski (z-ca Aldona Hormańska), Elżbieta Krępska (z-ca Tomasz Burawski), Michał Bauer (z-ca Anna Pękała). Komandorem Złotu był Mariusz Kowalczyk z SP Miskowice.

Puchar dla najlepszej drużyny Złotu zdobyła drużyna SP nr 1 z Janowic Wielkich (opiekun Bogdan Kutryba). Bazę noclegową stanowiły Szkolne Schroniska Młodzieżowe w Strużnicy i w Jarkowicach.

■ **XII Złot (3-5 marca 2000)** z zakończeniem w SP w Miskowicach. Dopisała zimowa aura, śniegu napadało w przedostatnim dniu Złotu sporo, ale żadna z drużyn na nartach nie przybyła, nawet najbardziej wytrzymała narciarska ekipa z jeleniogórskiego „Żeroma” pod kierunkiem Ewy Parfianowicz. Na 5 trasach wędrowało 17 drużyn z 14 szkół – łącznie 181 uczestników i w ten sposób osiągnięto rekordowy rezultat. Skrupulatny Jerzy Rubach policzył, że od I do XI Złotu wędrowało na jego trasach 1458 miłośników zimowej turystyki.

Komandorem Złotu był nauczyciel SP w Miskowicach Mariusz Kowalczyk, który pełnił tę funkcję po raz drugi. Trasami kierowali: Elżbieta Krępska (z-ca Katarzyna Gazda), Leszek Koprowski (z-ca Małgorzata Dłużyk), Jerzy Rubach (z-ca Władysław Krupa), Sławomir Sobieski (z-ca Marek Dąbek) i Michał Bauer. Puchar przechodni Komandora Złotu zdobył Klub Turystyki Kwalifikowanej „Morena” z Piechowic (zwycięzca na trasie nr 3). Drużyny uczestniczące w XII Złocie wywodziły się z trzech powiatów: kamiennogórskiego, jeleniogórskiego (plus miasto Jelenia Góra) i lwóweckiego. Komandorowi pierwszych dziesięciu Złotów, Zdzisławowi Gaszowi wręczono dyplom „Honorowego Komandora Złotu”.

■ **XIII Złot (2-4 marca 2001)** z zakończeniem w SP w Ciechanowicach. Na czterech trasach wędrowały m. in. drużyny: „Morena” z Piechowic, SKKT-PTTK „Tramp” z Jeleniej Góry, Gimnazjum z Piechowic, gospodarze zakończenia, a nawet Gimnazjum z odległego Lubomierza. SP nr 2 w Kamiennej Górze wysłało dwie drużyny – dziewcząt i chłopców. Były także ekipy z SP nr 6 w Cieplicach i „Muflonik” z Miskowic. W konkursie krajoznawczym, ze względu na lokalizację zakończenia, wystąpił temat „Znam gminę Marciszów” oprócz obowiązkowych pytań dotyczących znajomości trasy wędrowki i Rudaw Janowickich.

Noclegi ulokowano tradycyjnie w SSM w Strużnicy, Bukowcu i Jarkowicach, a także w szkole w Ciechanowicach. Kierownikami tras byli: Sławomir Sobieski, Marek Dąbek, Elżbieta Krępska. Komandorem był Jacek Fornalczyk. Na poszczególnych trasach zwyciężyli: Gimnazjum w Lubawce (także zdobywca głównej nagrody), KTK „Morena” Piechowice, SP Ciechanowice, KT „Muflonik” Miskowice.

■ **XIV Złot (1-3 marca 2002)** głównym organizatorem był ośrodek kamiennogórski – Zarząd Oddziału PTSM i Międzyszkolny Ośrodek Sportowy, wydatnie wsparte przez działaczy jeleniogórskiego PTSM. I znowu zima nie dopisała, śniegu było bardzo mało, z czego cieszyli się piechurzy stanowiący 100% uczestników. Uczestnicy wędrowali na czterech trasach – 11 drużyn z 10 szkół – łącznie 116 uczniów i opiekunów. Nocowano w trzech Szkolnych Schroniskach Młodzieżowych: „Sokolik” w Strużnicy, „Skalnik” w Bukowcu i „Nad Złotną” w Jarkowicach oraz w szkole w Ciechanowicach, gdzie zlokalizowano metę imprezy. Złot zwolna tracił na popularności – szczególnie dało się zauważyć malejący udział szkół z powiatu i miasta Jelenia Góra. Zadebiutowały natomiast Pisarzowice i SP nr 1 w Kowarach.

Kierownikami tras byli: Elżbieta Krępska (z-ca Małgorzata Polańska), Jacek Fornalczyk (z-ca Władysław Krupa), Sławomir Sobieski i Marek Dąbek. Komandorem Złotu Był Jacek Fornalczyk. Puchar przechodni ZO PTSM Kamienna Góra zdobyła po raz drugi drużyna Gimnazjum Lubawka pod opieką Anny Pękały, która była również projektantką rajdowego znaczka.

W 2003 roku Złot nie został zorganizowany.

■ **XV Złot (5-6 marca 2004)** ostatni raz jego organizatorem był PTSM i MOS w Kamiennej Górze. Aura, niespecjalnie zimowa, nie sprzyjała wędrowkom narciarskim, toteż Złot zdominowali piechurzy. Po raz ostatni gospodarzem była SP w Ciechanowicach. Na czterech trasach wędrowało 10 drużyn z 11 szkół, łącznie 111 uczniów i opiekunów. Nocowano w SSM „Sokolik” w Strużnicy i „Skalnik” w Bukowcu. Dominowały drużyny z rejonu kamiennogórskiego, w tym udany debiut zanotowała drużyna Parafialnego Klubu Turystyki Górskiej „Horeb” w Lubawce prowadzona przez ks. Andrzeja Dudę, absolwenta kursu drugiego stopnia „Nauczyciel – Krajoznawca” zorganizowanego przez jeleniogórski PTSM.

Wyjątkowo w tym Złocie zrezygnowano z rozegrania finału turnieju warcabowego, chociaż rozgrywki na trasach przeprowadzono. Trasy prowadzili: Henryk Różański, Władysław Krupa, Jacek Fornalczyk i Paweł Kasprzyk. Autorką projektu złotowego znaczka była ponownie Anna Pękała, nauczyciel języka polskiego w lubawskim gimnazjum. Puchar dla najlepszej drużyny zdobyło I LO w Jeleniej Górze. Złot nie miał wyraźnego Komandora, bo nie można się tego dowiedzieć z Komunikatu końcowego.

■ **XVI Złot (4-5 marca 2005)** został po raz pierwszy przeprowadzony według zupełnie innych zasad i w innym miejscu – bazą imprezy było SSM „Liczyrzepa” w Karpaczu. Jeleniogórski Oddział PTSM przejął od Oddziału w Kamiennej Górze upadający już Złot i postanowił go reanimować. Zmieniono w zasadniczy sposób formułę imprezy wprowadzając liczne ułatwienia. Każda drużyna miała prawo wyboru własnej trasy dojściowej do mety w Karpaczu, musiała ją jedynie wcześniej uzgodnić z Komandorem Złotu. Udział w konkursach, które pozostawiono w regulaminie stał się dobrowolny. Również drugi dzień pobytu każda drużyna mogła zagospodarować według własnego pomysłu i uznania. Jednym słowem Złot zrobił się „luzacki”, chociaż nadal panowaliśmy nad sytuacją, co potwierdziło się w kolejnych edycjach imprezy. Z oczywistych, geograficznych względów, Złot zmienił też nazwę z „Rudawy” na „Karpacz” i do tej pory jest ona stosowana. Pełną modyfikację regulaminu Złotu przeprowadzono w 2006 roku.

Na XVI Złot zgłosiły się dwa zespoły: Gimnazjum Lubawka przyprowadzone przez Pawła Kasprzyka (przewodnik sudecki, przodownik turystyki górskiej z upraw-

Irena Szarszoń (3 z lewej) gospodarz „Liczyrzepy” podczas XVI-XVIII Zlotu

nieniami na wszystkie grupy górskie w Polsce) i I LO Jelenia Góra – popularny „Żerom” – pod opieką Ewy Parfianowicz (przewodnik suddecki, przewodnik turystyki górskiej z uprawnieniami na Sudety). Złotowiczów przyjmowała Irena Szarszoń, dyrektor SSM „Liczyrzepa” w Karpaczu. Mimo zapowiedzi nie zjawił się organizator kilku poprzednich Złotów Jerzy Rubach

z Kamiennej Góry. Turniej warcabowy wygrali reprezentanci Lubawki (I i II miejsce).

Po raz pierwszy spożywaliśmy w „Liczyrzepie” posiłek końcowy przygotowany przez personel schroniska, składający się z grzanej kielbasy z dodatkami. XVI Zlot był niezwykle kameralny – uczestniczyło w nim tylko 26 osób, chociaż pogoda była dość łaskawa, a śniegu nie brakowało.

■ **XVII Zlot (3-4 marca 2006)** miejscem jego zakończenia była po raz drugi „Liczyrzepa” w Karpaczu, kierowane przez Irenę Szarszoń – dyrektora schroniska. Podjęta w 2005 roku próba ożywienia Zlotu przez jeleniogórski PTSM zakończyła się połowicznym sukcesem. Zgłosiły się trzy zespoły, w tym dwa uczestniczące w ubiegłorocznym Zlocie, tzn. Gimnazjum Lubawka (opiekun Paweł Kasprzyk) i I LO Jelenia Góra (opiekun Ewa Parfianowicz). Trzecią – nową drużyną było Gimnazjum Piechowice pod opieką Zbigniewa Mateuszowa.

Wspólnie z zastępcą Komandora, Krzysztofem Raczkim pokierowaliśmy całym Zlotem, w tym wieczornymi konkursami. Turniej warcabowy wygrał przedstawiciel Piechowic K. Wójcik. Konkurs krajoznawczy rozegrano... na klatce schodowej schroniska (taki „amfiteatralny” układ okazał się korzystny), pozostałe konkursy odbyły się tradycyjnie w świetlicy. Drugiego dnia wszystkie drużyny odwiedziły pobliskie lodowisko, korzystając z miejscowej wypożyczalni. Łyżwiarze wrócili zmęczeni, nieco poobijani, ale zadowoleni. Po oficjalnym zakończeniu i rozdaniu nagród wszyscy udali się do schroniskowej jadalni, na końcowy posiłek składający się ze smacznej opiekanej kielbasy z dużą bułką z masłem i herbatą.

Mimo, a może dzięki temu, iż było tak mało złotowiczów nastrój był doskonały, co utwierdziło organizatorów w przekonaniu, że warto kontynuować imprezę i to wła-

śnie w tej formule – z zakończeniem w Karpaczu, w schronisku „Liczyrzepa”, które okazało się miejscem przyjaznym dla zimowych turystów. Szczególnie jest to ważne przy wędrówce w trudnych zwykle warunkach zimowych.

■ **XVIII Zlot (23-24 lutego 2007)** odbył się z udziałem zaledwie dwóch zespołów. Drużynę Szkoły Podstawowej z Miskowic przyprawił Mariusz Kowalczyk, a gimnazjalistów z Lubawki – Paweł Kasprzyk. Kolejny raz okazało się, że trudno rewitalizować imprezę, która padła organizacyjnie, a w dodatku była i jest organizowana w trudnym, późnozimowym terminie pełnym niespodzianek pogodowych. Dawni, dość liczni uczestnicy pierwszych dziesięciu Złotów szybko się zniechęcali do kolejnych startów. Zapomnieli, że w nich kiedyś brali udział. Poza tym przestały działać inne czynniki – nie było już wspólnego województwa z wyrobionymi tradycjami turystycznymi.

Mimo wzmożonych trudności obiektywnych, postanowiliśmy z zastępcą Komandora Krzysztofem Raczkim kontynuować Złoty uważając, że szkoda odwoływać imprezę jedyną o tej porze roku, w dodatku mającą tak ładną tradycję.

W schronisku „Liczyrzepa” przyjmowała nas bardzo gościnnie dyrektor obiektu Irena Szarszoń. Była to jej ostatnia rola gospodarza Zlotu, bo w ciągu roku Starostwo Powiatowe w Jeleniej Górze przeprowadziło prywatyzację schroniska i miejsce dyrektora zajął dzierżawca, też nazywany dyrektorem – Małgorzata Bugajny, dotychczasowa wieloletnia recepcjonistka schroniska.

Pogoda była tak sprzyjająca, że opiekun lubawskich gimnazjalistów mógł spełnić swoje marzenie – dokonać zimowego wejścia z uczniami na Śnieżkę. Mini Zlot w 2007 roku miał bogatą pulę nagród pochodzących z darów ZO PTSM, ZO LOP oraz ZO PTTK. Teresa Materny – sekretarz ZO PTSM ufundowała puchar dla najlepszego warcabisty, który zdobył reprezentant Gimnazjum Lubawka, Rafał Cieślar.

■ **XIX Zlot (29 lutego – 1 marca 2008)** przeprowadzono na przełomie lutego i marca, co wynikało z terminów ferii zimowych na Dolnym Śląsku. Aura raczej nie sprzyjała zimowym wyczynom, bo na dole była wietrznie, chwilami deszczowo. W Karkonoszach było ciekawiej, bo leżało sporo śniegu i tylko silny wiatr i złodzony śnieg był zawadą, ale wędrówcy kierowani przez doświadczonych opiekunów, byli dobrze wyposażeni w niezbędne ubiory i obuwie.

Do udziału w Zlocie zgłosiło się niewiele, bo tylko trzy drużyny. Ewa Parfianowicz opiekowała się z dwoma zespołami z „Żeroma”, czyli z Gimnazjum i Liceum, trzecią drużynę – lubawskich gimnazjalistów przyprawił Paweł Kasprzyk.

Konkursy wieczorne dzięki dużej życzliwości dyrektora Zespołu Szkół Licealnych i Mistrzostwa Sportowego w Karpaczu, Ewy Stefaniak-Bergtraum rozegrano w świetlicy szkolnej. Turniej warcabowy wygrała G. Krakowiak z Gimnazjum przy I LO w Jeleniej Górze.

XIX Zlot 2008. Drużyna z Gimnazjum w Lubawce na trasie

Tradycyjny posiłek przygotowany przez dzierżawcę schroniska, Małgorzatę Bugajny miał tym razem silnie słodkie akcenty. Podano bardzo smaczne naleśniki z serem i pieczonymi jabłkami z bitą śmietaną – nie było problemów z konsumpcją. Nagrody wręczone zwycięzcom pochodziły, jak zwykle od kilku prywatnych sponsorów oraz od ZO PTSM i ZO LOP w Jeleniej Górze.

Drużyna z SP Miskowice na mecie XIX Zlotu

■ **XX Zlot (6-7 marca 2009)** odbył się przy cieplej pogodzie (ok. 5°C) urozmaiconej chwilami drobnym deszczykiem. Nie było oczywiście mowy o jakichś konkursach zimowych, chociaż w Karkonoszach, po których wędrowały drużyny, zalegał stary, zleżały śnieg stwarzając kłopoty z poruszaniem się piechurom. Nikt jednak nie doznał żadnej kontuzji.

Na starcie Zlotu zameldowało się pięć zespołów: I LO w Jeleniej Górze przyprawdane przez Ewę Parfianowicz, Gimnazjum z Lubawki pod opieką Pawła Kasprzyka, SP z Miskowic kierowane przez Mariusza Kowalczyka, SP nr 1 w Kamiennej Górze pod opieką Jerzego Rubacha i KTK „Morena” z Piechowic [nazwa „Morena” połączona tradycyjnie z Piechowicami ma w obecnych realiach coraz mniej współ-

nego z tą miejscowością]. Ilość zgłoszonych osób (60) przekroczyła pojemność noclegową SSM „Liczyrzepa” i dlatego jednej z drużyn – SP Miskowice – wynajęto miejsca w pobliskim internacie Zespołu Szkół Licealnych i Mistrzostwa Sportowego. Tam też odbyły się wieczorne konkursy zlotowe. Jedynie turniej warcabowy rozegrany został w schroniskowej świetlicy, a podwójne zwycięstwo odnieśli w nim lubawscy gimnazjaliści: Sara Cedzidło i Marek Kalina. Za prawdziwie turystyczną postawę na trasie i w schronisku wyróżniono zespół z Lubawki. Krytyczne uwagi przekazano pod adresem KTK „Morena”, za brak szacunku dla ciszy nocnej w schronisku...

■ **XXI Zlot (12-13 marca 2010)** odbył się w stosunkowo późno. W górach pogoda nie bardzo sprzyjała wędrowkom, Leżało dużo śniegu, sypał nowy, a do tego wiał silny wiatr. Na Zlot zgłosiły się trzy zespoły prowadzone przez doświadczonych, wysokokwalifikowanych opiekunów: Ewę Parfianowicz, która przyprowadziła jak zwykle dwie drużyny z jeleniogórskiego „Żeroma” – zespół licealny i gimnazjalny, a Paweł Kasprzyk patronował drużynie Gimnazjum z Lubawki.

Mimo trudnych warunków zimowych wędrowki w niższych partiach Karkonoszy przebiegały bez żadnych przeszkód, o co dbali doskonali znawcy gór – opiekunowie mający uprawnienia przewodników sudeckich i przodowników turystyki górskiej. Drużyna z Lubawki dotarła nawet do „Śląskiego Domu”.

Nagrody tegoroczne szczególnie w turnieju warcabowym należały do ciekawych. Za trzy pierwsze miejsca wręczono śpiwory, zaś wszystkich uraczyła smacznym posiłkiem końcowym – tym razem bigosem – gospodarz schroniska, Małgorzata Bugajny.

Organizatorzy XXI Zlotu Pieszo-Narciarskiego, Karpacz SSM „Liczyrzepa”, 6 III 2010

■ **XXII Zlot (11-12 marca 2011)** podobnie, jak ubiegłoroczny odbywał się nieco później, niż zwykle. Uczestnikom towarzyszyła słoneczna pogoda i do tego dostosowała się frekwencja – zgłosiło się aż sześć drużyn, łącznie 51 uczestników i 5 opiekunów. Trzeba było wynająć dodatkowe miejsca noclegowe w pobliskim domu wczasowym, a do przeprowadzenia wieczornych konkursów wykorzystaliśmy salę w sąsiednim liceum, dzięki życzliwości pani dyrektor Ewy Stefaniak-Bergtraum.

Wśród uczestników Zlotu znalazły się reprezentacje: I LO i Gimnazjum w Jeleniej Górze, Zespołu Szkół Elektronicznych w Jeleniej Górze oraz gimnazjaliści z Piechowic, Lubawki i z Chełmska Śląskiego (debiutujący w tej imprezie).

Turniej warcabowy wygrała (z kompletem zwycięstw) gimnazjalistka z „Żeroma” – Elżbieta Gołdyn, zostawiając w pokonanym polu Sarę Cedzidło z Lubawki, laureatkę rozgrywek podczas poprzednich dwóch Złotów. Bardzo dobrze prezentowało się Chełmsko Śl. pod opieką Elżbiety Matyszczak – drugie w turnieju warcabowym, ale dopiero szóste w programie ogniskowym, razem sklasyfikowane na czwartym miejscu. W generalnej punktacji zwyciężyło Gimnazjum przy I LO, przed Gimnazjum im. Żołnierzy Sybiru z Lubawki.

Organizatorzy przeżywali w pewnej chwili trudności kadrowe. Zastępca Komandora i sędzia główny turnieju warcabowego, Krzysztof Raczek zmożony ostrym atakiem grypy musiał wyjechać do domu. Zastąpili go przy warcabach Zbigniew Mateuszów (Gimnazjum Piechowice) i Paweł Kasprzyk (Lubawka).

Dzięki dość licznyim sponsorom pula nagród okazała się dosyć bogata. Wśród ofiarodawców znalazły się m. in. Przedsiębiorstwo „Bieg Piastów”, Zarządy LOP i PTSM w Jeleniej Górze oraz osoby prywatne (Małgorzata Bugajny i Zdzisław Gasz).

■ **XXIII Zlot (2-3 marca 2012)** odbywał się tradycyjnie już na trasach wokół Karpacza z zakończeniem w SSM „Liczyrzepa”. Uczestnicy jak zwykle wędrowali w Karkonoszach, w okolicach Małego Stawu i Schroniska PTTK „Strzecha Akademicka”. Każda trasa była wcześniej uzgodniona z Komandorem Zlotu, a drużyny prowadzili opiekunowie – przewodnicy sudeccy Ewa Parfianowicz i Paweł Kasprzyk.

Niestety XXIII Zlot zanotował znaczny spadek ilości zgłoszeń, bo przybyły tylko trzy drużyny: „Żerom”, czyli I LO i Gimnazjum przy I LO w Jeleniej Górze oraz Gimnazjum z Lubawki (tym razem mocno niekompletna ekipa). Szkoda, że Zlot nie może się jakoś ustabilizować ilości uczestników, bo taki stan rzeczy zniechęca organizatorów do ich kontynuacji.

Dopisała za to w tym roku ilość nagród, głównie dzięki sponsorom. Zarząd Okręgu LOP w Jeleniej Górze zakupił 15 pendrive’ów, a dzierżawca schroniska Małgorzata Bugajny kolejny raz ufundowała upominki dla uczestników.

Laureatem turnieju warcabowego został Patryk Wikto-

XXIII Zlot 2012.

Upominek dla wielokrotnego Komandora Zlotu

rowicz z Gimnazjum przy I LO. Z dwóch zespołów prowadzonych przez Ewę Parfianowicz, lepszym okazało się I LO. Podziwu godna jest nieustająca wytrwałość w pozyskiwaniu kolejnych adeptów turystyki górskiej, a szczególnie zimowej, wykazywana przez Ewę Parfianowicz. Czyni to sympatycznie, niemal po koleżeńsku, a jednocześnie w sposób doskonale zorganizowany.

■ **XXIV Zlot (1-2 marca 2013)** zanotował wyższą ilość zgłoszeń w porównaniu z rokiem ubiegłym. Pojawiły się na indywidualnie ustalonych z Komandorem Zlotu trasach przyprowadzone przez dobrze znanych nam opiekunów drużyn: Ewę Parfianowicz, która przybyła tradycyjnie z dwoma znacznymi ekipami, Elżbietą Matyszczak coraz lepiej czującą się na naszych Złotach, Zbigniewa Mateuszowa, który przyszedł z reprezentacją jeleniogórskiej „Handłówki” z ul. 1 Maja, gdzie okresowo uczy. Jeden z najbardziej doświadczonych zlotowiczów – Krzysztof Raczek pracował jako zastępca Komandora Zlotu. Taką samą funkcję pełnił Paweł Kasprzyk, który tym razem zjawił się w Karpaczu bez drużyny...

Większość ekip prowadzona przez bardzo doświadczonych opiekunów zaliczyła pierwszego dnia wędrowkę w Karkonoszach, gdzie było sporo śniegu, a w Karpaczu go jednak zabrakło. W sympatycznej atmosferze, chociaż nie zmieniła się zaciekłość rywalizacji, odbyły się dwa znaczące konkursy. Bardzo dobrze przygotowanie krajoznawcze zaprezentowała trójka reprezentująca Chełmsko Śląskie, która niespodzie-

XXIV Zlot „Karpacz 2013”. Zwycięski Zespół z I LO Jelenia Góra

wanie pokonała faworyzowane zwykle I LO. Reprezentanci „Żeroma” wzięli jednak rewanż w warcabach, które bezapelacyjnie wygrała Elżbieta Gołdyn (dwa lata wcześniej również była laureatką) i w programie ogniskowym, co dało im ostatecznie pierwsze miejsce w punktacji generalnej XXIV Zlotu.

Wszyscy uczestnicy i organizatorzy byli bardzo zadowoleni z faktu goszczenia ich przez schronisko „Liczyrzepa”, które miało już być sprzedane przez Starostwo Powiatowe w Jeleniej Górze, ale na całe szczęście nikt go jeszcze nie kupił... Lokalizacja nowej, drugiej „Liczyrzepy” na końcu Karpacza, na ulicy Skalnej jest daleko mniej korzystna, a i sam obiekt wydaje się mniej sympatyczny, niż dotychczasowy przy ul. Gimnazjalnej. To zadowolenie podzielała z nami również dzierżawca schroniska Małgorzata Bugajny, która do zwykłej serdeczności dodała, jak zawsze upominki dla uczestników oraz smaczny, przez siebie przygotowany posiłek końcowy.

Zastanawialiśmy się czy 25-ty Zlot Pieszo-Narciarski w 2014 roku będziemy organizowali jeszcze w starej „Liczyrzepie”? Oby tak było!

■ **XXV Zlot (7-8 marca 2014)** Przygotowania do XXV jubileuszowej edycji zaczęły się od podjęcia decyzji, że tę ćwierćwiekową historię trzeba jakoś upamiętnić na piśmie. Dlatego wykorzystując nieco wolnego czasu w okresie Świąt Bożego Narodzenia i Nowego Roku zacząłem zbierać nieco już rozproszone materiały źródłowe. Szczególnie wartościowe okazały się opracowanie, jakie wykonałem dla pierwszych dziesięciu lat, kiedy to byliśmy jako jeleniogórski PTSM bezpośrednim organizatorem Zlotu. Zlot wtedy rozkwitał. Potem przyszły trudne lata i stąd też wystąpiły pewne luki w dokumentacji i w organizacji. Niemniej Zlot przeżył 25 lat

Ela Gołdyn z I LO Jelenia Góra, mistrz zawodów 2011 i 2013, wicemistrz 2014

i trzeba to docenić, jak również ludzi, którzy angażowali się w organizację tej, trochę nietypowej imprezy.

Do Zlotu zgłosiły się cztery drużyny już tradycyjnie w nim uczestniczące z Jeleniej Góry (podwójne I LO), Lubawki i Chełmska Śl. Zastępcami komandora Zlotu byli: P. Kasprzyk i K. Raczek (tylko w piątek). Prawdziwie wiosenna pogoda sprzyjała wędrowną górskim. Przyjęcie gości w schronisku było jak zwykle sympatyczne i sprzyjało dobrej atmosferze także tej, która towarzyszyła rywalizacji konkursowej. Warcaby rozegrane w schronisku, konkurs krajoznawczy i program ogniskowy przeprowadzono w sali pobliskiego LO. Warcaby wygrał tym razem Fabian Świąs z Lubawki (ale nie tak bezapelacyjnie jak w ubiegłym roku Ela Gołdyn) przed Elą Gołdyn i Afrodytą Daskolakis (obie z „Żeroma”). W konkursie krajoznawczym dominowały oba zespoły przygotowywane przez Ewę Parfianowicz – LO przed Gimnazjum, a w programie ogniskowym tuż za Gimnazjum jeleniogórskim uplasowało się Gimnazjum z Chełmska Śl. Program przedpołudniowy w sobotę wypełniło zwiedzanie Muzeum Zabawek, które na naszą prośbę udostępniło swoje zbiory do zwiedzania gratisowo. Zakończenie Zlotu odbyło się dzięki ładnej pogodzie na zewnątrz budynku SSM. Były dyplomy, liczne nagrody w tym ufundowane przez dyrektora SSM „Liczyrzepa” M. Bugajny, a na zakończenie wspólne zdjęcie i tradycyjny obiad (risoto). Na pożegnanie XXV lecia Zlotów wręczono Komandorowi skórzany kapelusz kowbojski.

Obchody jubileuszu XXV lecia Zlotów

Z inicjatywy Z. Gasza i P. Kasprzyka zaproszono na spotkanie towarzyskie w dniu 7.03 br. do SSM „Liczyrzepa” najbardziej zasłużonych organizatorów Zlotu. W wieczornym spotkaniu wzięli udział: Dorota Kardela, Irena Szarszoń, Małgorzata Bugajny – gospodarz zakończenia co najmniej kilku Zlotów, bezpośredni organizatorzy (sztab, kierownicy tras względnie ich zastępcy) – Sławomir Sobieski, Paweł Kasprzyk, Marek Bergtraum, Krzysztof Raczek, Leszek Koprowski, Marek Dąbek, Elżbieta Bilka, Ewa Parfianowicz (wielokrotny opiekun) oraz Zdzisław Gasz. Ze względu na ograniczoną ilość miejsc i brak zabezpieczenia finansowego zrezygnowano z zaproszenia szerszego gremium. Wszystkim wręczono specjalnie opracowane na jubileusz Dyplomy Honorowe. Dodatkowym jubileuszowym akcentem będzie opracowanie autorstwa Z. Gasza przy współpracy z P. Kasprzykiem pt. „XXV lat Zimowych Zlotów Pieszo-Narciarskich PTSM (1989-2014)”, które po uzupełnieniu danych z XXV Zlotu będzie wydrukowane i przekazane zainteresowanym osobom.

Ponad to Dyplomy Honorowe wraz z wydawnictwem zostaną przekazane: gospodarzom noclegów – Marii Rudak (d. „Skalnik”) i Stanisławowi Trzpisowi (d. „Nad Złotną”), gospodarzom zakończeń w Miskowicach – Alicji Liber i Mariuszowi Kowalczykowi, Jerzemu Rubachowi (ZO PTSM Kamienna Góra) i Elżbiecie Gołdyn I LO Jelenia Góra (wielokrotne sukcesy w turnieju warcabowym).

III. ZWYCIĘZCY TRAS/PUNKTACJI GENERALNEJ tab. 1.

I 1989 (25-26 II)	SP 3 Kamienna Góra KTK PTSM „Morena” Piechowice	Jadwiga Niwińska –	SSM „Dolomit” Rędziny
II 1990 (24-25 II)	SP Miłków KTK PTSM „Morena” Piechowice	Teresa Maćkowiak –	SSM „Dolomit” Rędziny
III 1991 (23-24 II)	SP Miłków SP 6 Jelenia Góra-Cieplice KTK PTSM „Morena” Piechowice	Teresa Maćkowiak Józef Czurka –	SSM „Dolomit” Rędziny
IV 1992 (29 II-1 III)	SP Miłków ZS Elektr. Jelenia Góra SP 3 Kamienna Góra	Teresa Maćkowiak T. SzemBERSKI (ucz.) Jadwiga Niwińska	SSM „Dolomit” Rędziny
V 1993 (5-7 III)	SP 1 Piechowice SP Miłków KTP PTSM „Niutek” Lwówek Śl.	Krzysztof Raczek Teresa Maćkowiak Piotr Gryszel	SSM „Dolomit” Rędziny oraz Gm. Ośr. Kultury Pisarzowice
VI 1994 (21-23 I)	KTK PTSM „Morena” Piechowice SP 6 Jelenia Góra-Cieplice SP 1 Leśna SP 1 Piechowice	– Józef Czurka Barbara Boładź Krzysztof Raczek	SSM „Dolomit” Rędziny
VII 1995 (24-26 II)	SP 1 Janowice Wlk. ZS Elektr. Jelenia Góra SP 1 Piechowice I LO Jelenia Góra	Bogdan Kutryba – Krzysztof Raczek Ewa Parfianowicz	SSM „Dolomit” Rędziny
VIII 1996 (23-25 II)	SP 6 Jelenia Góra-Cieplice ZS Elektr. Jelenia Góra KTP PTSM „Niutek” Lwówek Śl. SP 1 Janowice Wlk.	Józef Czurka – Piotr Gryszel Bogdan Kutryba	SSM „Dolomit” Rędziny
IX 1997 (21-23 II)	SP 1 Piechowice SP 13 Jelenia Góra I LO Jelenia Góra SP Płóczki Górne	Krzysztof Raczek – Ewa Parfianowicz Mirosław Kobiałka	SP Miskowice
X 1998 (20-22 II)	SP 1 Piechowice KTK „Łapiguz” Siedlęcin I LO Jelenia Góra SK PTSM przy ZSHiU Bolesławiec	Krzysztof Raczek Adam Rodziewicz Ewa Parfianowicz –	SP Miskowice
XI 1999 (26-28 II)	KTK PTSM „Morena” Piechowice SP 1 Janowice Wlk. SP Miskowice Puchar SP 1 Janowice Wlk.	Emil Krawczyk Bogdan Kutryba Anna Pękała Bogusław Kutryba	SP Miskowice

XII 2000 (3-5 III)	SP Miskowice SP 6 Jelenia Góra-Cieplice KTK PTSM „Morena” Piechowice KTP PTSM „Niutek” Lwówek Śl. Gimnazjum Chełmsko Śląskie Puchar KTK PTSM „Morena” Piechowice	Anna Pękała Józef Czurka Emil Krawczyk Wojciech Król – Emil Krawczyk	SP Miskowice
XIII 2001 (2-4 III)	SP Ciechanowice KT „Muffonik Miskowice Gimnazjum Lubawka Gimnazjum Piechowice	– Mariusz Kowalczyk Paweł Kasprzyk –	SP Ciechanowice
XIV 2002	Gimnazjum Lubawka Gimnazjum Pisarzowice CKU Jelenia Góra SP 6 Jelenia Góra-Cieplice Puchar Gimnazjum Lubawka	Anna Pękała Dorota Kardela Ewa Kuźma Anna Przybyła Anna Pękała	SP Ciechanowice
XV 2004 (5-6 III)	I LO Jelenia Góra Gimnazjum Lubawka SP Ciechanowice PKTP „Horeb” Lubawka Puchar I LO Jelenia Góra	Waldemar Bayer Anna Pękała Jacek Fornalczyk ks. Andrzej Duda Waldemar Bayer	SP Ciechanowice

XVI 2005 (4-5 III)	I Gimnazjum Lubawka II I LO Jelenia Góra [tylko punktacja generalna i tak w kolejnych Złotach]	Paweł Kasprzyk Ewa Parfianowicz	SSM „Liczyrzepa” Karpacz
XVII 2006 (3-4 III)	I LO Jelenia Góra II Gimnazjum Lubawka	Ewa Parfianowicz Paweł Kasprzyk	SSM „Liczyrzepa” Karpacz
XVIII 2007 (23-24 II)	Gimnazjum Lubawka SP Miskowice	Paweł Kasprzyk Mariusz Kowalczyk	SSM „Liczyrzepa” Karpa
XIX 2008 (29 II-1 III)	Gimn. przy I LO Jelenia Góra I LO Jelenia Góra	Ewa Parfianowicz – II –	SSM „Liczyrzepa” Karpacz
XX 2009 (6-7 III)	I LO Jelenia Góra Gimnazjum Lubawka KTK „Morena” Piechowice	Paweł Kasprzyk Ewa Parfianowicz –	SSM „Liczyrzepa” Karpacz
XXI 2010 (12-13 III)	Gimnazjum Lubawka I LO Jelenia Góra	Paweł Kasprzyk Ewa Parfianowicz	SSM „Liczyrzepa” Karpacz

XXII 2011	Gimn. przy I LO Jelenia Góra Gimnazjum Lubawka	Ewa Parfianowicz Paweł Kasprzyk	SSM „Liczyrzepa” Karpacz
XXIII 2012	I LO Jelenia Góra Gimn. przy I LO Jelenia Góra	Ewa Parfianowicz – II –	SSM „Liczyrzepa” Karpacz
XXIV 2013	I LO Jelenia Góra Gimnazjum Chełmsko Śl. i Gimn. przy I LO Jelenia Góra	Ewa Parfianowicz Elżbieta Matyszczyk Ewa Parfianowicz	SSM „Liczyrzepa” Karpacz
XXV 2014	I LO Jelenia Góra Gimnazjum przy I LO Gimnazjum Chełmsko Śl. i Gimn. Lubawka	Ewa Parfianowicz Ewa Parfianowicz Elżbieta Matyszczyk Ewa Bienias	SSM „Liczyrzepa” Karpacz

IV. ZWYCIĘZCY TURNIEJÓW WARCABOWYCH tab. 2.

Nr Złotu – rok	Zwycięzca	Reprezentował
I – 1989	Grzegorz Dobrzyński	PTSM Bolesławiec
II – 1990	Henryk Dąbrowski	SK PTSM „Piechur” Kamienna Góra
III – 1991	Daniel Graczyk	KTK PTSM „Morena” Piechowice
IV – 1992	Daniel Graczyk	KTK PTSM „Morena” Piechowice
V – 1993	Michał Bors	SP Miłków
VI – 1994	Marek Koprowski	SP I Piechowice
VII – 1995	Leszek Kupka	SP I Janowice Wielkie
VIII – 1996	Sebastian Roman	ZSZ Włosień
IX – 1997	Jacek Zawodny	ZSZ Krotoszyn
X – 1998	Mariusz Wiśniewski	KTK PTSM „Morena” Piechowice
XI – 1999	Piotr Kilakiewicz	KTK „Łapiguz” Siedlęcin
XII – 2000	Robert Cygan	KTK PTSM „Morena” Piechowice
XIII – 2001	nie rozegrano finału pomiędzy zwycięzcami na trasach	
XIV – 2002	Grzegorz Kruszyński	Gimnazjum Lubawka
w 2003 roku Złot nie został zorganizowany		
XV – 2004	nie rozegrano finału pomiędzy zwycięzcami na trasach	
XVI – 2005	Konrad Kędroń	Gimnazjum Lubawka

XVII – 2006	K. Wójcik	Gimnazjum Piechowice
XVIII – 2007	Rafał Cieślak	Gimnazjum Lubawka
XIX – 2008	K. Krakowiak	Gimn. przy I LO Jelenia Góra
XX – 2009	Sara Cedzidło	Gimnazjum Lubawka
XXI – 2010	Sara Cedzidło	Gimnazjum Lubawka
XXII – 2011	Elżbieta Gołdyn	Gimn. przy I LO Jelenia Góra
XXIII – 2012	Patryk Wiktorowicz	Gimn. przy I LO Jelenia Góra
XXIV – 2013	Elżbieta Gołdyn	I LO Jelenia Góra
XXV – 2014	Fabian Świąć	Gimnazjum Lubawka

V. ORGANIZATORZY ZŁOTU tab. 3.

Objaśnienia:

C – komandor, **K** – kierownik trasy, **Z** – zastępca kierownika trasy,
G – gospodarz zakończenia, **S** – sztab Złotu.

Il. udz.	Imię i nazwisko	Pełniona funkcja	Skąd się wywodzi
20	Zdzisław Gasz	C: I-X i XVI-XXV	Piechowice ZO PTSM
16	Krzysztof Raczek	K, S: V-X i XVI-XXV	Piechowice ZO PTSM
13	Sławomir Sobieski	K, S: I-III, V-X i XI-XIV	Jelenia Góra PTSM
12	Elżbieta Krępska-Psujek	K, Z: II-V i VII-XIV	Piechowice PTSM
11	Danuta Zamojska	G: III, IV, VII-XIV	SSM „Sokolik” Strużnica
11	Maria Rudak	G: IV-X i XII-XV	SSM „Skalnik” Bukowiec
10	Leszek Koprowski	K, S: III-XII	Piechowice PTSM
9	Stanisław Trzpis	G: VI-XV	SSM „Nad Złotną” Jarkowice
8	Dorota Kardela	G: I-VIII	SSM „Dolomit” Rędziny
8	Grzegorz Kardela	G: I-VIII	SSM „Dolomit” Rędziny
8	Paweł Kasprzyk	K, S: X-XII, XV, XXI-XXV	Lubawka
8	Jerzy Rubach	K, S: II-III i X-XV	Kamienna Góra ZO PTSM
7	Marek Dąbek	K, Z: VII-X i XII-XIV	Cieplice, „Morena” Piechowice
7	Małgorzata Bugajny	G: XIX-XXV	SSM „Liczyrzepa” Karpacz
7	Krzysztof Walusiak	K: III-VIII i X	Piechowice PTSM

6	Elżbieta Bilka	S: IV-IX	Jelenia Góra ZO PTSM
5	Roman Baniewski	K: I-III i VI-VII	Piechowice PTSM
5	Irena Szarszoń	G: IX-X i XVI-XVIII	SSM „Liczyrzepa” Karpacz
4	Daniel Graczyk	Z: VII-X	Piechowice „Morena”
4	Alicja Liber	G: IX-XII	SP Miskowice
4	Mariusz Kowalczyk	G, C: IX-XII	SP Miskowice
3	Władysław Krupa	K, Z: XII i XIV-XV	Kamienna Góra ZO PTSM
3	Katarzyna Gazda-Graczyk	S, Z: VII-VIII i XII	Piechowice „Morena”
3	Anna Pękała	S, Z: XI, XIV-XV	Lubawka
3	Piotr Gryszel	K: V, IX-X	Jelenia Góra ZO PTSM
3	Józefa Świt	G: I-III	SSM „Rudawy” Raszów
3	† Kazimierz Jaworski	G: I-III	SSM „Rudawy” Raszów
2	Marek Bergtraum	K, S: I i VII	Piechowice PTSM
2	Marian Jabłoński	S: IV i VI	Jelenia Góra ZO PTSM
2	Michał Bauer	K, Z: XI-XII	Kamienna Góra PTSM
2	Jacek Fornalczyk	C: XIV-XV	SP Ciechanowice
2	Małgorzata Dłużyk-Dienstbier	Z: X i XII	Bolesławiec
2	Aldona Hormańska-Laskowska	Z: X-XI	Lubawka
2	Franciszka Różycka	S: XII i XIV	Kamienna Góra

Jeden raz w Zlocie uczestniczyli:

Renata Jabłońska	S: VI	M. Jacek Trajnowicz	Z: I
Jan Stapor	G: V	Genowefa Urbańczyk	G: V
Renata Horbacz	S: X	Agnieszka Nowa	Z: IX
Agnieszka Treter-Kłyszynska	S: X	Sylwia Migacz	S: V
Marian Szulecki	K: IV	Radosław Onyszkiewicz	Z: IX
Ireńa Sokołowska	S: XI	Małgorzata Polańska	Z: XIV
Anna Leśniańska	G: XV	Henryk Różański	K: XV
Aneta Gryszel	Z: X		

VI. CIEKAWOSTKI Z PIERWSZEGO DZIESIĘCIOLECIA ZLOTÓW

1) Najwytrwalsi narciarze w latach 1989-1998:

- 3-krotny udział – I LO Jelenia Góra (op. Ewa Parfianowicz)
 2-krotny udział – SP Płóczki Górne (op. Mirosław Kobialka)
 1-krotny udział – SP 1 Wojcieszów (op. Ewa Parfianowicz)
 – SP 1 Piechowice (op. Anna i Leszek Koprowscy)
 – SP Leśna (op. Barbara Boładź)
 – KTK „Morena” Piechowice
 – SP Kostrzyca.

2) Najlepsze zespoły 10-lecia (1 pkt za zwycięstwo na trasie)

- 5 pkt. – SP 1 Piechowice (op. Krzysztof Raczek)
 4 pkt. – SP Miłków (op. Teresa Maćkowiak)
 – KTK „Morena” Piechowice
 3 pkt. – SP 6 Jelenia Góra-Cieplice (op. Józef Czurka)
 – ZS Elektronicznych Jelenia Góra
 2 pkt. – SP 3 Kamienna Góra (op. Jadwiga Niwińska)
 – SP 1 Janowice Wielkie (op. Bogdan Kutryba)
 – I LO Jelenia Góra (op. Ewa Parfianowicz)
 – KTP „Niutek” Lwówek Śląski.

3) Szkoły/kluby uczestniczące w Zlocie:

- 9 razy – KTK „Morena” Piechowice
 7 razy – SP 1 Piechowice, SP Płóczki Górne
 6 razy – SP 3 Kamienna Góra, ZS Elektron. Jelenia Góra,
 ZSET Jelenia Góra, KTP „Niutek” Lwówek Śląski
 5 razy – SP Miłków, SP Łomnica, SP 6 Jelenia Góra-Cieplice,
 4 razy – SP Szyszkowa, SP 2 Piechowice, SP 1 Janowice Wielkie,
 I LO Jelenia Góra, KTK „Łapiguz” Siedlęcin
 3 razy – SP 3 Lubań, SP 1 Leśna, SP Miskowice,
 SP 13 Jelenia Góra, ZSZ Włosień, SP 15 Jelenia Góra
 2 razy – SP 3 Kowary, SP 6 Kamienna Góra, SP Kostrzyca,
 ZS Med. Bolesławiec, SP 1 Lubań,
 Koło Osiedlowe PTSM Lubań

- 1 raz – 24 szkoły/kлубы, w tym trzy z województwa kaliskiego i zielonogórskiego.

Uwaga! Większość tych szkół po reformie podziału administracyjnego 1 stycznia 1999 roku nie pojawiła się więcej na Zlocie. Zniknął czynnik integrujący – wspólne województwo jeleniogórskie.

4) Baza noclegowa w latach 1989-1998

- 8 razy – SSM „Dolomit” w Rędzinach*
- 7 razy – SSM „Skalnik” w Bukowcu
- 6 razy – SSM „Sokolik” w Strużnicy*
- 5 razy – SSM „Nad Złotną” w Jarkowicach*
- 3 razy – SSM „Rudawy” w Raszowie*
- 2 razy – SSM „Liczyrzepa” w Karpaczu
- 1 raz – SSM „Halny” w Kamieniu, SSM „Bartek” w Jeleniej Górze, SSM „Wojtek” w Szklarskiej Porębie, SM ZHP w Kamiennej Górze.

* szkolne schroniska młodzieżowe zlikwidowane m. in. po reformie administracyjnej z 1999 roku, po likwidacji województwa jeleniogórskiego.

5) Pogoda na Zlotach w pierwszym dziesięcioleciu:

- Całkowity brak śniegu – 3 razy: 1989, 1993 i 1998
- Niewielkie ilości umożliwiające rozrywanie konkursów – 3 razy: 1994, 1995 i 1997
- Śniegu pod dostatkiem – 4 razy: 1991, 1992, 1993 i 1996.

6) Nazwa Zlotu:

- I-IV Zlot (1989-1992): dodatek do nazwy „Rędziny” (miejsce zakończenia w SSM „Dolomit” w Rędzinach)
- V-X Zlot (1993-1998): dodatek do nazwy „Rudawy” (choć miejscem zakończenia do 1996 roku pozostały Rędziny, a później dopiero SP Miskowice)

7) Instytucje organizujące Zlot przez 10 lat:

- Kuratorium Oświaty w Jeleniej Górze, Zarząd Oddziału Wojewódzkiego Polskiego Towarzystwa Schronisk Młodzieżowych w Jeleniej Górze.

8) Sponsorzy Zlotu z lat 1989-1998 oprócz Organizatorów:

- Ministerstwo Edukacji Narodowej (V 1993)
- Zarząd Główny PTSM (I-X)

- Wydział Kultury, Sportu i Turystyki Urzędu Wojewódzkiego w Jeleniej Górze (I-X)
- Zarząd Parków Krajobrazowych w Jeleniej Górze (IX i X w 1997 i 1998 r.)
- Zarząd Wojewódzkiej Ligi Ochrony Przyrody w Jeleniej Górze (VIII-X w 1996-98)
- Scentralizowana Obsługa Schronisk Młodzieżowych w Jeleniej Górze (X 1998 r.)
- Szkoła Podstawowa w Miskowicach (IX i X Zlot w 1997 i 1998 roku).

Srebrny Jubileusz
Złotów Pieszno-Narciarskich
(1989-2014)
d. Rędziny i Miskowice ob. Karpacz

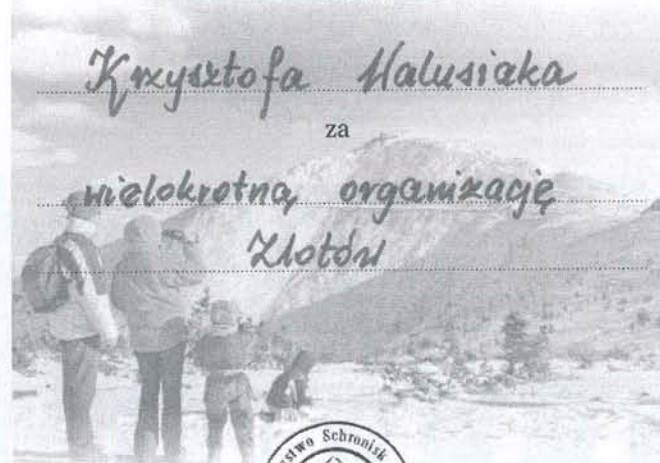
Dyplom Honorowy

dla

Krzysztofa Malusiaka

za

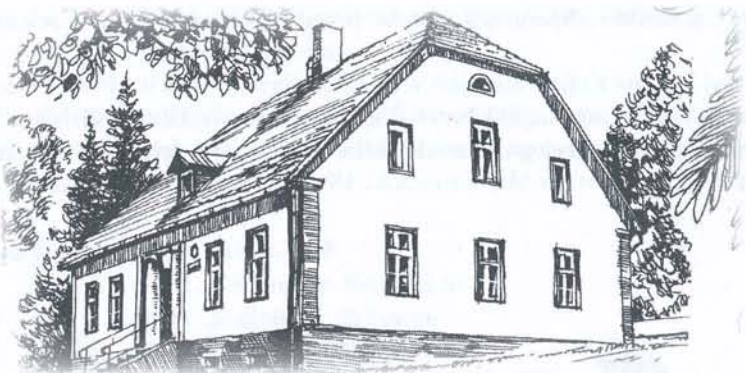
wielokrotną organizację
Złotów

Prezes ZO PTSM, ZO LOP
Komando Złotów

[Signature]
mgr Zdzisław Gasz

Karpacz, 7 marca 2014 r.

*S.S.M. „Skalnik”
w Bukowcu*

*d. SSM „Sokolik” w Strużnicy
(czynne do 2007 r.)*

X Zlot 1998